

Slovo úvodem

Publikace obsahuje hrstičku povídek z prostředí pražského Žižkova. Žižkov je především známý jak malebnými zákoutími tak i množstvím útulných hospůdek a v neposlední řadě i bohatou historií, kde se to loupežemi, mordy a přízraky všeho druhu jenom hemží. V povídkách jsou v poněkud odlehčené formě popsány příběhy hlavního hrdiny, žižkovského starobního důchodce. V povídce Lukášek může vnímavý čtenář sledovat nemilosrdný souboj seniora s nezletilcem v plně obsazené tramvaji. V hororové povídce Důchodce a policajt je hlavní hrdina dokonce ohrožen na životě v blízkosti dětského pískoviště. O problémech soužití penzisty s mladou černovlasou přítelkyní se můžete dočíst v epizodě Návraty. V povídce Dežo se v hospodě s hlavním hrdinou po několika pivech a rumech zúčastníte fundovaných politických debat, v dalších povídkách ale také, bohužel, nedostanete státní vyznamenání od prezidenta republiky, přežijete zásobovací krizi v době rekonstrukce velkoprodejny Albert, potkáte se na Žižkově se skutečným andělem a při cestě domů z hospůdky ze silvestrovských oslav vás možná zachrání sám d'ábel.

Autor

Léta Páně 2020

Lukášek

Je pátek odpoledne, za tři dny oslavím 77. narozeniny a dnes se chystám na každoroční setkání spolužáků ze základní a střední školy. Obě školy jsme absolvovali v pražském Braníku, a proto není divu, že místem našich setkání je známá branická hospoda *U dvou kaštanů*. Většina z nás se v Braníku narodila a mnozí zde žijí dodnes. Já se dnes musím do Braníka přesunout pouze z pražského Žižkova, ale během let jsme uvítali i spolužáky z ciziny, například z Kanady anebo z Austrálie.

Průběh našich setkání je v posledních letech dosti podobný. Nejdříve spočítáme spolužáky uhynulé v době uplynulé od naší poslední schůzky, věnujeme jim pietní vzpomínku a pak již jenom povídáme a povídáme. Ani se moc neposloucháme, na vině je akustika v hospodě a také fakt, že většina z nás je již silně nedoslýchavá. Ale to vůbec nikomu nevadí, potřebujeme se hlavně vypovídat ze svých stresů a bolístek, a tak si náležitě ulevit. No a samozřejmě také popíjíme a konzumujeme, co jen důchod dovolí. Již se těším!

Můj malý příběh začíná na nástupní stanici tramvaje číslo 5 v Lipanské ulici. Pracně se hrabu nahoru do vozu. Můj stařecký věk a moje voperované endoprotézy obou kyčelních kloubů nejsou zrovna nejlepšími pomocníky při heroickém výstupu do nitra dopravního prostředku. Ale má to také své výhody. Můj výstup s vřelou účastí sleduje osazenstvo tramvaje a sotva se doškrábu na vrcholovou plošinu, nabídne mi s milým úsměvem své místo k sezení krásná mladá slečna. Po přestálé námaze poděkuji jen vděčným šklebem a s úlevou se sesunu na nabídnuté sedadlo. Bohužel, jak dávno jsou pryč ty doby, kdy by se mě podobná velkorysá nabídka od dámy jejího věku bolestivě dotkla...

Šikmo přede mnou, přes uličku, sedí zády ke mně mladá maminka. Žena sedí před plošinkou, na které se přepravují dětské kočárky. Také ona přepravuje svého potomka. Čelem k ní a také čelem ke mně sedí v kočárku typu *golfové hole* sympatický chlapeček. On a jeho maminka jsou zřejmě lidé z lepší společnosti. Na první pohled je vidět, že maminka jde s módou. Hezký značkový svetřík a čisté, silně potřhané džíny, ze kterých jí vykukují holá kolena. V ruce žena drží poslední typ mobilního telefonu prestižní značky. Klučina žádný mobilní telefon nemá, ale je zcela zřejmé, že jenom z toho důvodu, že ještě neumí mluvit. Maminka vesele vrká do svého telefonu a kluk se viditelně nudí. Jeho pokusy upoutat na sebe její pozornost odbývá jeho matka slovy:

„Lukášku, neotravuj, vidíš přece, že maminka má velice důležitý rozhovor s tetou!“

Tak tedy Lukášek!? Lukášek zjevně na důležitý hovor své matky s tetou kašle a zoufale hledá, jak by se zabavil. Klučina se mi líbí, má výrazné modré oči a mile zvědavý pohled.

Je mi Lukáška líto, a tak se na něho usměji a zamrkám oběma očima. Lukášek mě zaregistruje, blaženě se usměje a také zamrká. Zamrkám pouze jedním okem, Lukášek mě s nadšením napodobí. Žertovně mu pohrozím prstem, Lukášek mě opět napodobí. A nejen to! Lukášek se chopí iniciativy a zavrtí hlavou. Já odpovím stejným způsobem. A za chvíli spolu takto živě konverzujeme. Skoro hluchý dědek

a ještě nemluvící junior. My dva spolu konverzujeme, zatímco Lukášková maminka blaženě vrká do telefonu a okolní svět nevnímá.

Brzy jsme začali s Lukáškem chápat naši vzájemnou pantomimu jako chlapský duel. Něco jako boxerský zápas. Jeden něco předvede, druhý ho musí napodobit. A naopak! Dost dlouho byl stav zápasu nerozhodný. Oba jsme opakovaně byli úspěšní, ale pak se Lukášek ujal vedení na body:

Zcela nečekaně vykouzil pod svým nosíkem kapitální nudli, kterou vzápětí s blaženým výrazem slíznul hbitě vystrčeným jazýčkem. Není to nic, co bych i dnes také hravě nedokázal, ale ze společenských důvodů si to v plně obsazené tramvaji nemohu prostě dovolit. Nepatrnou chvíli jsem uvažoval o kontra úderu. Vzhledem k tomu, že mám ještě všechny zuby, a to dokonce zuby vlastní, nepřicházely, bohužel, v úvahu velice efektní možnosti, které by jinak skýtala vyjímatelná zubní protéza. Samozřejmě jsem si také uvědomoval, že takový útok na bezzubého Lukáška by byl za hranicí pravidel korektního boje.

Navíc jsem si všiml, že Lukášková maminka se chystá na příští stanici vystoupit. Považoval jsem tedy svůj duel s Lukáškem za prakticky skončený a vzhledem k výše uvedeným skutečnostem jsem se ze svého úhlu pohledu spíše přikláněl k nerozhodnému výsledku našeho souboje. Ale čekalo mě kruté vystřízlivění a opravdové K.O.

Ještě než tramvaj zastavila, tak se Lukášek v kočárku hluboce předklonil, oběma ručičkami se chopil své nožičky v místě kotníčku a celé chodidlo včetně botičky si bez jakékoliv viditelné námahy vsunul do té své otevřené papuly. A ještě na mě výsměšně zamrkal. A přísahal bych, že ve chvíli, kdy opouštěl s maminkou tramvaj, na mě malinko vyplázl jazyk.

Tento zákeřný útok jsem již nebyl schopen parírovat, porážka byla zdrcující a ponižující.

Do hospody mezi spolužáky jsem dorazil v mizerné náladě. Až tři plzeňské dvanáctky a grilovaná klobása mě trochu postavily na nohy. Ale když jsem se večer vrátil domů, padla na mě opět chandra. Rozhodl jsem se z té sklíčenosti vyspat a do postele jsem šel výjimečně již před půlnocí. Moc jsem si tím ovšem nepomohl. Sotva jsem totiž zavřel oči, propadl jsem se do hororového snu.

V tom snu opět sedím v tramvaji číslo 5 a opět absolvuji duel s Lukáškem. Bohužel teď již ale tuším, jak to celé dopadne, a vím, že mě nic radostného nečeká. Po krátkém zahřívacím oťukávání se Lukášek podle očekávání vytasí se svou slavnou dlouhou nudlí. Já jsem ale na tento jeho trik již připraven. Ve snu totiž nemusím brát ohledy na etiketu a veřejné mínění, a tak oplácím Lukáškoví stejnou mincí. Přiznávám, že jsem se přitom necítil zrovna komfortně, ale co bych pro úspěch v duelu neudělal!? A Lukášek tentokrát nebuduje!

Stále ale netuším, jak se vyrovnám s Lukáškovým závěrečným úderem. Že bych si dokázal nacpat baganče do svojí kolozubé huby, tak to tedy nepřichází do úvahy ani ve snu. Duel pokračuje. Jsem na tahu. S rostoucími obavami sleduji stále se množící Lukáškovy pohledy k jeho botičkám. Bezděky se zahledím na vlastní nohy.

S údivem zjišťuji, že mám jenom jednu nohu. Místo druhé nohy mám realisticky vytvarovanou *snímatelnou* protézu. Ve snu vás ztráta vlastní končetiny, bohudík, ani příliš nevyděsí a ani příliš nepřekvapí. A mne to dokonce inspirovalo k ďábelskému plánu, jak Lukáškoví oplatit utrpená příkoří. Vrhám se okamžitě do akce...

A za několik desítek sekund pozoruji s takřka sadistickou rozkoší Lukáška, který se bezvysledně snaží oběma ručičkami utrhnout si vlastní nožičku, aby ji pak mohl, tak jak to viděl u mne, radostně zvednout a vítězoslavně s ní zamávat. To se mu samozřejmě nemůže podařit, Lukášek vztekle pláče a já jsem dokonale pomstěn. Tak to jsi, Lukášku, pěkně naletěl! Vrátil se mi klid a dobrá nálada. A z hororového snu se propadám do posilujícího bezesného spánku...

Důchodce a policajt

aneb horor z pískoviště

Jsem důchodce. Pro upřesnění dodávám, že jsem starobní důchodce. A jako starobní důchodce funguji již hezkých pár pátků. A jsem taky vdovec. A to také již nějaký ten čas. To znamená, že o způsobu a kvalitě mého života dnes nerozhoduje ani kořistný zaměstnavatel ani starostlivá choť, ale hlavně výše mého vdoveckého starobního důchodu. Výše důchodu není sice přehnaně vysoká, ale na svůj život a jeho kvalitu si přesto nestěžuji. To, co z důchodu zbude po zaplacení nájmu a záloh na energie a vodu, částečně věnuji na nákup nezbytných potravin, které požívám a na nákup alkoholických nápojů, které s chutí popíjím. V čase, ve kterém nepožívám a nepopíjím, se příjemně flákám, pokud zrovna nespím. Spím poměrně často, je to také velice příjemné.

Ale o tom jsem původně vůbec nechtěl mluvit. Jako mladík jsem hleděl důchodovému věku vstříc trochu s obavami. Obával jsem se nekonečné nudy a pomalu plynoucího času. Obával jsem se stereotypně plynoucího života a obával jsem se nedostatku vzrušení. Nic z toho se, naštěstí, nepotvrdilo.

Například čas kupodivu neplyne pomalu, ale naopak plyne nyní až nestydatě rychle. I na běžné denní úkony potřebuji nyní času mnohem více než v dobách své mladosti. Někdy dochází i k údajně komickým příhodám s nečekanými následky. Po pravdě řečeno, komickými se jeví většina těchto příhod hlavně mým škodolibým bližním, mně samotnému zase již tolik ne. S případnými následky si ale ještě většinou hravě poradím, buď se to jenom utře nebo se to vypere, v krajním případě se to všechno vyhodí.

A na nedostatek vzrušení si stěžovat také nemohu. Jako důchodce jsem prožil již pár pěkně vzrušujících příhod. A při jedné z nich jsem se cítil i vážně ohrožen na životě.

Posuďte sami:

Rád chodím na pískoviště. Ne, prosím, nepodezřívejte mě ze stařecké demence, kyblíček a lopatičku zatím nechávám zcela vědomě doma. Vlastně já chodím rád jenom na jedno jediné pískoviště. A toto báječné pískoviště se nalézá v Rajské

zahradě. Rajská zahrada je krásná oáza klidu, která se na Žižkově rozprostírá ve svahu pod Riegerovými sady. Je plná divukrásných keřů a v její horní části je malý umělý vodopád a nevelké jezírko s želvami a malými rybičkami. A v dolní části zahrady je pak to moje oblíbené pískoviště. No, tak úplně moje zase není, většinou se na něm popelí stádo uřvaných harantů, mezi které bych se neodvážil se svou poněkud přerostlou postavou ani vkročit.

Já vlastně přímo o to pískoviště ani nestojím. Ale bezprostředně vedle pískoviště se nalézá dřevěné podium se stolečky a židličkami pod velkými barevnými slunečníky. A to podium sousedí s dřevěnými pavilony roztomilé malé kavárničky. Kavárnička, slunečníky, stolky a židličky poskytují azyl stádu mladých maminek, které tu řvoucí sebranku nejdříve přivedly na svět a po odkojení i na mé pískoviště. Dětičky si vesele hrají, to znamená, že ze všech sil vřiskají a mlátí lopatičkami do báboviček a do svých kamarádů. Maminky pod slunečníky blaženě usrkávají kávu, limonády, likvidují různé dortíčky a pokud zrovna nevrkají do mobilních telefonů, tak mezi sebou vedou smysluplné řeči. Přitom rozněžněným zrakem láskyplně sledují své nadějně potomky. Prostě naprostá žižkovská idylka!

I já sedím pod slunečníkem u stolku se dvěma židličkami. Sedím samozřejmě pouze na jedné židličce, druhá židlička zůstává prázdná. Protože u stolku sedím vždy sám, tak nevedu vůbec žádné řeči a už vůbec ne smysluplné řeči. Do telefonu rovněž nevrkám. Jednak totiž již dávno nejsem žádný mladý holub, ale naopak vážený senior a jednak jsem nedávno svůj jediný mobil, jinak to milý dárek od příbuzenstva, které jeho funkčnost pečlivě testovalo pár let než mi jej s láskou věnovalo, tak tento mobil jsem omylem vyhodil do sběrného kontejneru spolu s menší kolekcí prázdných lahví od vína.

No a pochopitelně ode mne nemůžete také očekávat, že budu láskyplně sledovat to vřiskající stádo na pískovišti. Jednak mi z toho stáda nikdo neřká pane, natož pak strýčku či dokonce dědečku, a jednak necítím ani nejmenší potřebu vlichotit se do přízně majitelek jednotlivých kusů z tohoto stáda, a to minimálně již proto, že je nad slunce jasnější, že atraktivita a přitažlivost příslušnic přítomného mateřského kolektivu se ani zdaleka nedá srovnávat s atraktivitou a přitažlivostí dam, které si pamatují ze svých mladých let.

To, co mě ale spolehlivě znovu a znovu přitahuje do kavárničky v Rajské zahradě a vábí mě zde dlouhý čas vysedávat samotného u stolečku se dvěma židličkami, tak to je pokaždé jen a jen sklenice skvěle vychlazené dvanáctky ozdobené vysokou čepicí bělostné pěny. V kavárničce je totiž kupodivu k dispozici kromě kávy také perfektně ošetřený pivní mok, který si nikterak nezadá s produkty poskytovanými specializovanými restauračními zařízeními.

Sklenice na stolku přede mnou je a zde bezpochyby vždy bude, moje nejmilejší přítelkyně. Cítím k ní vřelý vztah, ano, nestydím se přiznat, že ji přímo miluji. Stále a stále se jí s láskou rozechvěle dotýkám žíznivými rty a dychtivě se vpíjím do jejího nahořklého nitra. V okamžiku, kdy samou láskou unavena na mě začíná upírat již poněkud prázdný skleněný pohled, neváhám a bez ohledu na momentální zbytkový stav svého bankovního konta nechávám řečiště jejího křišťálového těla opět a opět

doplňovat další životadárnou tekutinou o kterou ji ale vzápětí s neuhasitelnou vášní nemilosrdně připravuji.

V onen osudný den jsem seděl na své židličce u svého stolku a u svého pískoviště a pokud se dobře pamatuji, tak řečiště jsem ten den doplňoval již nejméně třikrát. Slunce vše zalévalo příjemně teplými paprsky a já se cítil prostě báječně. Nečekaně jsem byl ochoten i připustit, že ti parchanti na pískovišti řvou o něco tišeji než obvykle. Dokonce i smířlivým zrakem jsem na té milé drobotině spočinul. A jak jsem zrakem spočinul, tak jsem také i zaznamenal dvě zajímavé věci. První z nich byl miniaturní jeřáb, vyvedený do nejmenších podrobností. Jeřáb byl vlastně ušmudlaným klukem, který byl navíc i majitelem pozoruhodné nudle jejíž délka úspěšně konkurovala délce ramene jeřábu. Druhou zajímavostí byl velký a mobilní Ferda Mravenec, který kromě obligátního červeného šátku s puntíky vlastnil i stříbrný zvoneček. Ferda byl připevněn na vozíku a když byl vozík v pohybu tak zvoneček vesele cinkal. Vozík s Ferdou za sebou tahala malá holčička s copánky. Kromě toho, že tahala Ferdu, tak si neustále koketně povytahovala i sukénku, zřejmě aby se pochlubila růžovými kalhotkami s kraječkou. A já jsem byl tak zjihlý a vstřícný, že jsem byl ochoten i připustit, že podezřelá hnědá skvrna na zadní části jejích kalhotek je jenom písečného původu.

Zasněně jsem pozoroval jeřáb i Ferdu a vzpomínal na své poválečné dětství.

Kdepak jeřáb, kdepak Ferda! I na Vánoce jsem si tenkrát musel nechat na takové dárky zajít chuť. I když, po pravdě řečeno, prázdná nábojnice do kulometu nebo prostřílená helma nebyly také k zahození a ani se nemuselo čekat až do Vánoc. Později jsem pak měl sice jiné zájmy, ale dnes bych takový jeřáb i Ferdu na Vánoce pod stromečkem uvítal. Ale bohužel ani Ježíšek již dnes nerozumí mé citlivé duši penzisty a tak mě jistě zase obdaruje, pokud mě vůbec obdaruje, jenom levným krabicovým vínem.

Ale pryč s nepatřičnými nářky. Vychutnejme si kouzlo okamžiku. Sedím u svého pískoviště na své židli u svého stolečku, popíjím dobře vychlazenou dvanáctku a zvlhlým zrakem pozoruji hemžení té milé drobotiny. Sluníčko příjemně hřeje, je mi neskonalé dobře a vůbec nic nenasvědčuje tomu, že zde již brzy dojde k strašné tragedii.

Rajská zahrada je oplocená. V její horní části je v oplocení malá vstupní branka a v oplocení dolní části zahrady, v bezprostřední blízkosti kavárny, je pak brána větší, ta je dokonce nedaleko mého stolečku. Vně zahrady se podél oplocení strmě vzhůru táhne širší chodník, vedle něho je pak poměrně málo frekventovaná městská komunikace.

Mír a klid letního odpoledne byl tehdy náhle přerušen strašným hlukem. Hluk připomínal dupot a funění obrovského monstra, které jakoby se řítilo po chodníku směrem seshora k dolní brance zahrady. Než jsem se stačil alespoň trochu zorientovat, dosud neviditelné monstrum rozrazilo dolní bránu a vřítlo se do zahrady. A já v šoku uviděl, jak se přímo na mne na velkých křivých hnátech valí obrovská černá ruka zákona, ztělesněná objemným chlapem nadtým v černé uniformě s logem městské policie. Popelavě šedivá tvář ochránce zákona byla znetvořena hrůzným